

Η λογοτεχνία και το θέατρο

Η «Κεφαλή» έργο του Νίκου Μπακόλα για τον Παύλο Μελά, ανεβαίνει σε διασκευή, στη Θεσσαλονίκη

«Πολλά σημαντικά στοιχεία» προκύπτουν από την παράσταση της «Κεφαλής», σύμφωνα με τον συγγραφέα Νίκο Μπακόλα.

Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης» πέτυχε ένα δύσκολο πείραμα. Να μεταφέρει επί σκηνής ένα πεζογράφημα. Η «Κεφαλή» του Νίκου Μπακόλα, είναι ένα παλλόμενο σύγχρονο αφήγημα, μέσα από το οποίο ξεπροβάλλει η ιστορία,μπολιασμένη ωστόσο με πολλά μυθικά και μεταφυσικά στοιχεία. Η δοκιμακή του μορφή καθιστά το κείμενο ακόμη πιο δύσκολο να μεταφερθεί στο θέατρο και να 'χει την ίδια απήχηση με ένα καθαυτό θεατρικό έργο. «Παρ' όλα αυτά», όπως επισημαίνει ο συγγραφέας στην «Κ», «με τη φροντίδα της Ερσης Βασιλικιώτη -που έκανε την προσαρμογή του κειμένου και τη σκηνοθεσία- από την παράσταση προκύπτουν πολλά σημαντικά στοιχεία».

Η «Κεφαλή» γράφτηκε το 1974, αλλά αναφέρεται στις αρχές του αιώνα με έναν εξαιρετικά μοντέρνο λόγο, «ποτισμένο με τους χυμούς ελληνι-

κής παράδοσης». Από τα τρία του μέρη η σκηνοθέτης χρησιμοποίησε τα δύο πρώτα κρατώντας ουσιαστικά τη δράση, την περιπέτεια: Την ανακάλυψη ενός παλιού χειρογράφου και την αφήγηση της επικίνδυνης αποστολής ενός λαϊκού αγωνιστή του Μακεδονικού Αγώνα, ο οποίος ανέλαβε να μεταφέρει τη σορό του μόλις σκοτωμένου Παύλου Μελά για να μην πέσει στα χέρια των εχθρών. Ο αγωνιστής μετά πολλές περιπέτειες καταφέρνει τελικά να σώσει μόνο την κεφαλή του νεκρού ήρωα.

«Από τη θεατρική μεταφορά του κειμένου δεν έρχεται στην επιφάνεια απλώς η περιπέτεια, αλλά οι ψυχικές καταστάσεις. Τα αισθήματα του αγωνιστή, οι φόβοι του, οι επιφύλακτες, οι ονειροφαντασίες μέσα στα οποία

μπλέκονται τα μεταφυσικά στοιχεία», παρατηρεί ο κ. Μπακόλας. Διευκρινίζει δε, ότι το τρίτο μέρος, που είναι «ένα είδος κριτικής», δεν χρησιμοποιήθηκε στο θεατρικό έργο γιατί είναι αδύνατο να αποδοθεί».

Η Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης» Θεσσαλονίκης τιμά τον Νίκο Μπακόλα, ανεβάζοντας το έργο του «Κεφαλή», στα φετινά «Δημήτρια».

Η κριτική αυτή όμως που «περιστρέφεται γύρω από όσα γράφει η αφήγηση του αγωνιστή, ενώ παράλληλα προσπαθεί να ανιχνεύσει ορισμένες επιδράσεις που είχε στη μόρφωσή του από βυζαντινά, αρχαία και θρησκευτικά κείμενα για να φωτίσει το αφήγημα δοκιμακά» αν και έχει αφαιρεθεί, περνάει έμμεσα στην παράσταση. Γιατί, όπως λέει ο Νίκος Μπακόλας, «έναν υποψιασμένος θεατής που έχει γνώσεις για τους αρχαίους και τους βυζαντινούς συγγραφείς δεν περιορί-

ζεται απλώς στην περιπέτεια. Εμβαθύνει».

Η Πειραματική Σκηνή αποφάσισε να ανεβάσει την «Κεφαλή» στα τελευταία «Δημήτρια» για να τιμήσει τον πεζογράφο της Θεσσαλονίκης Νίκο Μπακόλα, που συμπληρώνει σαράντα χρόνια από την έκδοση του πρώτου του βιβλίου. Τα σκηνικά και τα κοστούμια είναι της Ιωάννας Μανωλεδάκη, η μουσική του Κώστα Βόμβολου, οι φωτισμοί του Στράτου Κουτράκη. Στο ρόλο του αγωνιστή ο Νίκος Λύτρας, του αφηγητή ο Δημήτρης Ναζίρης, ενώ παίζουν οι: Χρ. Θεοδωρίδης, Γ. Καλαβρινός, Ν. Κουμαριάς, Μ. Κυριάκογλου, Μ. Σαλίτη, Ανδρ. Σκούρτης και Εφη Σταμούλη.

Με το έργο αυτό ολοκληρώνεται η φετινή θεατρική περίοδος της Πειραματικής Σκηνής της Τέχνης. Η «Κεφαλή» θα δοθεί σήμερα Σάββατο στις 9 μ.μ. και αύριο Κυριακή 7 μ.μ. στο θέατρο «Αμαλία».

ΓΙΩΤΑ ΜΥΡΤΣΙΩΤΗ